

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Δικαστήριο: ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ ΣΕ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τόπος: ΑΘΗΝΑ

Αριθμός Απόφασης: 1498

Έτος: 1999

Περίληψη

Επανάληψη δίκης - Πρόσφυγες -. Η ιδιότητα του κατηγορουμένου ως πρόσφυγα, που ήταν άγνωστη στο δικαστήριο, το οποίο τον κήρυξε ένοχο εισόδου στην Ελλάδα κατά το ν. 1275/1991, συνιστά προσωπικό λόγο απαλλαγής του από την ποινή και καθιστά βάσιμη την αίτησή του για επανάληψη της διαδικασίας.

Κείμενο Απόφασης

Το άρθρο 525 παρ. 1 αριθ. 2 ΚΠΔ ορίζει ότι "Η ποινική διαδικασία που περατώθηκε με αμετάκλητη απόφαση επαναλαμβάνεται προς το συμφέρον του καταδικασμένου για πλημμέλημα ή κακούργημα, μόνο στις εξής περιπτώσεις: 1) ... 2) αν, ύστερα από την οριστική καταδίκη κάποιου, αποκαλύφθηκαν νέα - άγνωστα στους δικαστές που τον καταδίκασαν - γεγονότα ή αποδείξεις, τα οποία από μόνα τους ή σε συνδυασμό με εκείνα που είχαν προσκομισθεί προηγουμένως κάνουν φανερό ότι αυτός που καταδικάσθηκε είναι αθώος ή καταδικάσθηκε άδικα για έγκλημα βαρύτερο από εκείνο που πραγματικά τέλεσε". Όπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή "νέο γεγονός" αποτελεί και η μετά την καταδίκη αποκάλυψη προσωπικού λόγου απαλλαγής του καταδικασμένου από την ποινή, στηριζομένου σε ρητή διάταξη, η οποία, μη αποκλείουσα τον άδικο χαρακτήρα της πράξεως και τον καταλογισμό της, θεσπίζει την ανυπαρξία αξιοποιήσιμου δράστη. Εξάλλου, το άρθρο 28 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος καθορίζει, ότι "οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου". Έτσι οι διατάξεις της καταρτισθείσας στη Γενεύη κατά την 28.7.1951 Συμβάσεως, περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων, και του υπογραφέως στη Νέα Υόρκη κατά την 31.1.1967 και έχοντος σχέση με τη νομική κατάσταση αυτών Πρωτοκόλλου, που κυρώθηκαν αντιστοίχως με τα άρθρα μόνα του νομοθετικού διατάγματος 3989/1959 και αναγκαστικού ν. 389/1968, αποτελούν, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα συνταγματική διάταξη, τμήμα της ελληνικής έννομης τάξεως και κατισχύουν κάθε αντίθετης νομοθετικής διατάξεως. Ειδικότερα, από μεν τη διατύπωση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 4 αριθ. 2 και II παρ. 2 αντιστοίχως των ως άνω Συμβάσεως και Πρωτοκόλλου προκύπτει, ότι πρόσφυγας θεωρείται το πρόσωπο το οποίο ευλόγως φοβούμενο, ότι θα υποστεί διώξεις λόγω της φυλής, της θρησκείας, της ιθαγενείας του, του γεγονότος ότι ανήκει σε ορισμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω των πολιτικών του πεποιθήσεων, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγενείας του και δεν μπορεί, ή λόγω φόβου, δεν θέλει να επικαλεσθεί την προστασία της χώρας αυτής. Οι δε δια-

τάξεις των άρθρων 31 παρ. 1, 32 παρ. 1 και 33 παρ. 1 της ανωτέρω Συμβάσεως αναφέρουν αντιστοίχως ότι: Α) "αι συμβαλλόμενοι χώροι δεν θα επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις εις πρόσφυγας λόγω παρανόμου εισόδου ή διαμονής, εάν ούτοι, προερχόμενοι απ' ευθείας εκ χώρας ένθα η ζωή ή η ελευθερία αυτών ηπειλείτο, εν τη εννοία του άρθρου 1, εισέρχωνται ή ευρίσκωνται ήδη επί του εδάφους αυτών άνευ αδείας, υπό την επιφύλαξιν πάντως, ότι ούτοι αφ' ενός μεν θα παρουσιασθούν αμελητί εις τας αρχάς αφ' ετέρου δε θα δώσουν επαρκείς εξηγήσεις περί της παρανόμου αυτών εισόδου ή διαμονής", Β) "αι συμβαλλόμενοι χώροι δεν θα απελαύνουν πρόσφυγας νομίμως διαμένοντας επί του εδάφους αυτών, ειμή μόνον δια λόγους εθνικής ασφαλείας ή δημοσίας τάξεως" και Γ) "ουδεμία συμβαλλομένη χώρα θα απελαύνει ή θα επαναπροωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπον, πρόσφυγας, εις τα σύνορα εδαφών ένθα η ζωή ή η ελευθερία αυτών απειλούνται δια λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων". Επομένως, οι προαναφερθείσες τρεις διατάξεις διακωλύουν, όπως προκύπτει από τη διατύπωσή τους, την εφαρμογή των συνεπειών του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 1975/1991, που ορίζει, ότι "με την επιφύλαξη των διατάξεων της πολυμερούς συμβάσεως "περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων", που κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 201 Α'), και του πρωτοκόλλου του σχετικού προς το καθεστώς των προσφύγων, που κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (ΦΕΚ 125 Α'), τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών όποιος επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή όποιος εισέρχεται σ' αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις", εφόσον το επιχειρούν την έξοδο εκ του ελληνικού εδάφους ή την είσοδο στο ίδιο, χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, άτομο έχει την υπό των ως άνω από 28.7.1951 Συμβάσεως και από 31.1.1967 Πρωτοκόλλου προσδιοριζόμενη ιδιότητα του πρόσφυγα, τη θεσπίζουσα προσωπικό λόγο απαλλαγής του δράστη της ανωτέρω πράξεως από της προβλεπομένης ποινής.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο αιτών αναφέρει στην κρινομένη αίτησή του τα εξής πραγματικά περιστατικά: Αυτός, που είναι υπήκοος Τούρκος και κουρδικής καταγωγής, καταδικάσθηκε αμετακλήτως με την 241/1998 απόφαση του Τριμελούς Κακουρηγηματικού Εφετείου Ναυπλίου σε ποινή φυλακίσεως οκτώ μηνών και απέλαση εκ της Ελλάδος, γιατί τέλεσε την αξιόποινη πράξη της εισόδου στην Ελλάδα κατά την 5η Σεπτεμβρίου 1986 (άρθρο 4 παρ. 3 ν. 1975/1991). Ο ίδιος, που εξέτισε την ποινή του, έχει την ιδιότητα του πρόσφυγα και σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, δεν έπρεπε να υποβληθεί στην ως άνω ποινική κύρωση. Η προαναφερθείσα ιδιότητά του, προκύπτουσα εξ επικαλούμενων υπό του ιδίου εγγράφων, συνιστά αποκάλυψη νέου γεγονότος, το οποίο αφενός συγκροτεί προσωπικό λόγο απαλλαγής από την ως άνω ποινή και αφετέρου ήταν άγνωστο στους δικάσαντες δικαστές. Το δε αποκαλυφθέν αυτό γεγονός καθιστά φανερό ότι ήταν αθώος. Ακολούθως ο αιτών, με βάση τα προαναφερόμενα πραγματικά περιστατικά, επιδιώκει με την ως άνω αίτησή του να ακυρωθεί η μνημονευόμενη απόφαση και να επαναληφθεί η ποινική διαδικασία. Συνεπώς, η ένδικη αίτηση, που παραδεκτώς έχει ασκηθεί (άρθρο 527 παρ. παρ. 1 και 3 ΚΠΔ), ως περιέχουσα τους λόγους, για τους οποίους ζητείται η επανάληψη, και τα βεβαιούντα αυτήν στοιχεία και αρμοδίως καθ' ύλην έχει εισαχθεί (άρθρο 528 παρ. 1 ΚΠΔ) στο Συμβούλιο του Δικαστηρίου αυτού, είναι νόμιμη, ως στηριζόμενη στις προαναφερόμενες διατάξεις, και γι' αυτό πρέπει να εξετασθεί στην ουσία.

Από τα προσκομιζόμενα και από τον αιτούντα επικαλούμενα έγγραφα και από τα λοιπά στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Το Τριμελές Κακουρηγηματικό Εφετείο Ναυπλίου, με την 241/1998 απόφασή του, κήρυξε ένοχο τον αιτούντα της έχουσας πλημμεληματικό χαρακτήρα αξιόποινης πράξεως της παράνομης εισόδου του στην Ελλάδα εκ της Τουρκίας, χωρίς ο ίδιος να τηρήσει τις νόμιμες διατυπώσεις, να έχει διαβατήριο και να υποβληθεί σε αστυνομικό έλεγχο, καταδίκασε αυτόν σε ποινή φυλακίσεως οκτώ μηνών και διέταξε την απέλασή του εκ της χώρας, που θα συντελούνταν μετά την έκτιση της επιβληθείσας ποινής. Ο αιτών, όπως αναφέρει η προσβαλλομένη απόφαση, τέλεσε την αξιόποινη αυτή πράξη κατά τη διάρ-

κεια της τελευταίας δεκαετίας, που εντοπίζεται το πέρας της κατά την 30ή Ιουλίου 1998, κατά την οποία δημοσιεύθηκε η ως άνω απόφαση. Όμως η ακριβής ημερομηνία τελέσεως της δεν έχει επακριβώς προσδιορισθεί. Ο δε αιτών δήλωσε κατά τη γενομένη ενώπιον του ανωτέρω δικαστηρίου απολογία του, ότι είναι κουρδικής καταγωγής. Η προαναφερομένη απόφαση, που καταχωρήθηκε καθαρογραμμένη στο ειδικό βιβλίο της γραμματείας του ως άνω ποινικού δικαστηρίου κατά την 24η Σεπτεμβρίου 1998, έχει ήδη καταστεί αμετάκλητη, γιατί μέχρι της 4ης Ιανουαρίου 1999 δεν είχε ασκηθεί κατ' αυτής αναίρεση (βλ. την 2/1999 βεβαίωση του αρμοδίου γραμματέα). Περαιτέρω, εκ του περιεχομένου των κατωτέρω αναφερομένων και μη υποβληθέντων προς το ως άνω ποινικό δικαστήριο εγγράφων προέκυψαν και τα εξής: Ο αιτών γεννήθηκε στην Τουρκία κατά το έτος 1959, είναι υπήκοος Τούρκος και έχει κουρδική καταγωγή. Αυτός εισήλθε στο ελληνικό έδαφος κατά την 5η Σεπτεμβρίου 1986 και είχε αποκτήσει πριν από την κατά την 30ή Ιουλίου 1998 γενομένη δημοσίευση της ανωτέρω ποινικής αποφάσεως την ιδιότητα του διαμένοντος νομίμως στην Ελλάδα πρόσφυγα, γιατί η ιδιότητα αυτή είχε αναγνωρισθεί επισήμως με τις 9135/8715/19.2. 1987 και 9135/8715/21.9. 1998 αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, οι οποίες χορήγησαν ακολούθως στον αιτούντα και άσυλο. Επιπροσθέτως χορήγησαν στον αιτούντα το μεν Τμήμα Ασφαλείας Έργους την 4076/67532/30.9.1994 άδεια παραμονής του στην Ελλάδα, που άρχισε να ισχύει από της 25.7.1994 και παρατάθηκε διαδοχικώς μέχρι της 26.7.1998, το δε Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως το από 2.8.1995 ταξιδιωτικό έγγραφο για όλες, πλην της Τουρκίας, χώρες, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ μέχρι την 21.9.1998, λόγω παρεμβολής διαδοχικών ανανεώσεων. Συνεπώς, από τα αμέσως προαναφερόμενα έγγραφα, που ήσαν άγνωστα στους δικάσαντες τον αιτούντα δικαστές, προκύπτει, σε συνδυασμό και προς τα μνημονευθέντα λοιπά στοιχεία, ότι το γεγονός της ιδιότητας του αιτούντος ως πρόσφυγα ήταν άγνωστο στο ως άνω δικαστήριο και γι' αυτό καθίσταται φανερό ότι ο αιτών είναι αθώος της αξιόποινης πράξεως, για την οποία κηρύχθηκε ένοχος, λόγω εμφίλοχωρήσεως του προσωπικού λόγου της απαλλαγής του εκ της ποινής, του στηριζομένου στις προπαρατεθείσες διατάξεις της από 28.7.1951 Συμβάσεως και του από 31.1.1967 Πρωτοκόλλου.

Έτσι, και σύμφωνα με τα εκτεθέντα ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή στην ουσία η ένδικη αίτηση και να ακυρωθεί η προσβαλλομένη απόφαση. Όμως δεν κρίνεται αναγκαία η επανάληψη της συζητήσεως της υποθέσεως αυτής στο ακροατήριο άλλου ομοιοβάθμου δικαστηρίου, γιατί το αξιόποινο της κατά την 5η Σεπτεμβρίου 1986 τελεσθείσας υπό του αιτούντος ως άνω αξιόποινης πράξεως (άρθρο 4 παρ. 3 ν. 1975/ 1991), λόγω του πλημμεληματικού της χαρακτήρα και της ελλείψεως ασκήσεως επιρροής επ' αυτής του μνημονευθέντος προσωπικού λόγου της απαλλαγής του αιτούντος, έχει εξαλειφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 111 παρ. παρ. 1 και 3, 112 και 113 παρ. παρ. 2 και 3 ΠΚ, αφού από του μνημονευθέντος χρόνου της τελέσεως της πράξεως αυτής και μέχρι σήμερα έχει συμπληρωθεί ο από το νόμο καθοριζόμενος συνολικός εξ οκτώ ετών χρόνος παραγραφής, στον οποίο υπολογίζεται και η εκ τριών ετών αναστολή της παραγραφής. Επομένως, πρέπει στη συνέχεια να παύσει οριστικώς (άρθρο 370 περ. β' ΚΠΔ) η κατά του αιτούντος ασκηθείσα ποινική δίωξη για την προαναφερομένη αξιόποινη πράξη.

Πρόεδρος: Ε. ΚΡΟΥΣΤΑΛΑΚΗΣ

Εισηγητές: Α. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
